

MINDSZENT-SZEGVÁR

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ
HIVATAL

Diamant Manó nyomdájában, hová
a lap szellemi részét illető közlemé-
nyek, előfizetési- és hirdetési díjak
küldendők.

és

VIDEKE.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Megjelen minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 3ft. — kr.
Félévre 1 ft 50 kr.
Negyedévre — 75 kr.

Hirdetések jutányosan felvételnek.

Nem lesz kaszinónk.

A mult vasárnapi értekezlet, mely Kovács Tóbiás vendéglőjében székelt, s melynek célja lett volna egy társas kört; mondjuk Kaszinót szervezni, egész héten át foglalkoztatta községünk közönségét, dacára, hogy az értekezletet eredményében semmisnek lehet nevezni, mert maguk a jelen voltak sem tudták megmondani, hogy tulajdonképen mit végeztek.

Eredményre nem jutottak, mert a többség véleménye hajótörést szenvedett a kisebbség makacsságán.

A többség által javaslatba hozott tagsági s beiratási díj elég lett volna arra, hogy a kaszinó mintegy 80 taggal megalakuljon. Kovács Tóbiás olvasó termet ingyen ajánlott a leendő kaszinónak, a többség 3 ft tagsági, s 50 kr beiratkozási díjat véleményezett, s ez kezdetnek, első eredménynek elég szép lett volna. 280 forintból fentarthatja magát oly kaszinó, minő igényeinknek főleg kezdetben megfelellhet. Száz forintból beruházhatja magát ma egy kezdő kaszinó mintegy 12—13 lappal, köztük legalább három különféle pártállású politikai napilappal, 7—8 provinciális, egy éle lappal, egy illusztrált, illetve szépirodalmi lappal, s ez kezdetnek elég. A fűtés, világítás, szolgálidion kívül már megalakulásának első évében könyvtára is megnyilthatik néhány érdekes munkával.

A kisebbség ez értekezleten oly magas tagsági s beiratkozási díjakat hozott javaslatba, mit a mai nyomasztó anyagi viszonyok közt önmegerőltetés nélkül oly kevesen volnának képesek fedezni, hogy kaszinó alakításra gondolniok csekély számuknál fogva illusorius dolog volna.

Legkönyebben foghat fiaskót ma az, ki nagy apparátussal indul neki oly dolognak, melynél az ésszerűség, az adott viszonyok azt javalják, hogy „lassan menjünk előre, úgy érünk a végére.“

Eszökbe juthatott volna az illetőknek, hogy ma a nagy tagsági díj és a nem fizetés ikertestvérek. Hogy másutt is így van-e ez, nem tudom, de hogy nálunk így van, eklatans példa rá a volt „Mindszent“-lap. Már fentebb említém, hogy a közvélemény még mindig nem tért napirendre ezen értekezlet fölött, sőt azon gondolat is átlebbent a közvélemény elméjén s ennek szóval is kifejezést adott, hogy voltaképen némelyek azért javasolták a magas tagsági díjakat, hogy ez által a tisztességes, de nem tudományosan képzett elemet a kaszinóba belépéstől elriasszák. Ez annyi lett volna az illetőktől, mint a demokratikus elveket megölni akarni, ezt azon értekezleten jelen voltokról feltennünk nem lehet, nem szabad (?)

Hibáztak a vezérszereplők, hogy a 3 ft tagsági díjjal be nem mentek a kaszinó

megalakításába, hibáztak továbbá, hogy — midőn magas tagsági díjakat hoztak javaslatba — egyszersmint minden kétséget kizárólag nem indokolták, miért állják utját tulajdonkép a többség jó szándékának, ez által kizárva lettek volna azon feltevések, miket róluk a közönség alakított.

Kétségtől úgy lenne jó, hogy a kaszinó saját helyiséggel, termekkel rendelkezne, de ilyesmire ma gondolni sem lehet, azonban jó vezetés ügybuzgalom, pontoság, egyetértés mellett épen nincs kizárva az, hogy egy kaszinó községünkben is felne virágoznék, s ne emelkedhetnék azon színvonalra, melyen hasonló községi kaszinók állanak, csak hogy erre is az áll: „a ki a padlásra akar feljutni, egyenkint gázolja meg a lépcsőket“ s ne azok mellőzésével sohajtozzék a magasba.

A mult vasárnapi értekezlet elverte tehát a port a kaszinón. Küldjük a kaszinót is oda, hova a tűzoltó egyesületet küldtük, aludni azon birtatással, hogy csak nyugodjanak békével, majd ha szükségünk lesz rájuk, felfogjuk őket költeni édes álmukból.

A viszontlátásra!

Közöltük e cikket egész terjedelmében a beküldő iránti tekintetből, de kötelességünknek tartjuk azt néhány szóval megtoldani. Cikk író fentebbi helyen azt mondja, „hogy a jelen volt kisebbségről nem lehet nem szabad feltenni, hogy a Demokratikus elveket megölni akarva ajánlottak oly magas tagsági díjakat.“ Hát mi ezt nem is tesszük fel, mert a kaszinói értekezletnek a kisebbség által való mintegy szétugrasztását nem tulajdonítjuk épen Aristokratikus hajlamának, bár az sem hiányzott s ennek közülök többen nyílt kifejezést is adtak, közre játszott itt több körülmény, s első sorban nem szegyeljük kijelenteni, mert a jó célért való becsületes küzdelemben elbukotnak mincs oka magát szégyenleni, hogy többeknek határozott célja volt a megalakulást már azon okból is meggátolni, mert a kezdeményezők mi s nem ők voltak, s dacára annak, hogy minket ott nyíltan népszerűség hájászattal vádolt a kisebbség egy hős tagja, a népszerűségüket féltve foglaltak nem elmentük, de az általunk megpendített üdvös eszme ellen állást.

Győztek! de elmondhatják magukról bátran „még egy ily győzelem s elvesztünk.“

Értekezlet a tisztujítás érdekében.

F. hó 6-án d. e. 10 órakor Mindszentben a tisztujítás érdekében a járásbeli megyei képviselők értekezletet tartottak, a melyen Vidovich Antal 13 szavazattal 1 ellen újból a fő-

szolgabírói állásra Kossa pedig 8 szavazattal 6 ellen a szolgabírói állásra jelöltetett.

Nem hallgathatjuk itt el azon meglepő körülményt, hogy dacára annak, miként értesülésünk szerint Lavicska Pál, a ki a szolgabírói állásra pályázni éppen nem óhajtott és a ki csakis a járásbeli képviselők kérelmére fogadta el az első jelölést is ez értekezleten mégis csak 5 szavazatot kapott. Ezuttal, tehát nem is jelöltetett, noha megvagyunk arról győződve, hogy az értekezlet ezuttal a járás határozott óhaja ellen határozott.

Mátffy Kálmán jelenlegi szolgabíró is kapott egy szavazatot, noha ő az utóbbi időben többször és többek előtt kinyilatkoztatta, hogy tekintve az itt ellene megindult agitációkat, ez állásra tovább éppen nem reflektál. Annak idején mi részünkről sajnálattal vettük ezt tudomásul, mert a mi tapasztalataink szerint ő hivatalának mindenkor becsületesen és pontosan megfelelt és töle ez állásában már többször tanúsított tehetségét senki el nem vitathatja. Mi részünkről kötelességünknek ösmertük róla a fentieket minden ellenszemetek dacára is elmondani és előre is kijelentjük, hogy csakis sajnálattal vennénk tudomásul, ha ez ösinte minden mellék érdektől ment nyilatkozatunk bárki neheztelését is vonná maga után.

Az értekezlet lefolyását röviden a következőkben adjuk:

Jelen voltak: Wimmer Károly értekezlet elnök, Keller Lajos, Ivánkovics Imre, Illés Jenő, Tary Endre, Lázár István, Veisz Lőrinc, Kohn Adolf, Pap Ákos, Grüner Géza, Szobotka Gusztáv, Varga Károly, Kohn József és Berkec Ferenc.

Wimmer Károly az értekezletet megnyitja, megköszöni a jelenlevőknek, hogy az értekezletre ide fáradtak és kéri, hogy úgy intézkedjenek, hogy különösen járásunkra nézve most a tisztijelölések megejtessenek, az eredményről jegyzőkönyv vétessek fel s az a f. hó 10-én Szentesen megtartandó értekezlethez betérjesszessék.

Berkec Ferenc kéri, hogy amennyiben a multkor egyhangulag Vidovich Antal jelenlegi főszolgabíró jelöltetett, a jelölést ő elfogadta-e vagy nem?

Wimmer Károly jelenti, hogy ő óhajta ugyan Vidovich újbóli jelölését, de szükségesnek tartaná azon okból, mert a központban megválasztatása ellen bizonyos aggályok merültek fel, még egymás egyén jelöltetését.

Többek pró és kontra hozzászólása után felvetett azon kérdés, hogy vajon ez értekezleten a főszolgabírói állásra egy vagy két egyén jelöltessék-e?

E kérdés szavazásra bocsájtván, egyhangulag egy egyén jelölése határozattal.

Továbbá azon kérdés, hogy azon egy egyén Vidovich Antal legyen-e: 13 igen, 1 nem ellen jelöltetett.

Elhatározott, hogy egy küldöttség menesztessék a főispánhoz, a melynek kötelessé-

gévét tétetik ott a járás azon óhaját tolmácsolni, miként Vidovich Antal újbóli megválasztását kíváná.

A szolgabírói állásra a mult értekezleten első helyen Lavicska Pál második helyen Kossa jelöltetett. Most azonban felvettették azon eszme, miként egyöntetűség kedvéért és hogy az erők szétne forgácsoltassanak: ez állásra is egy egyén jelöltössék.

E kérdés szavazásra bocsájtatván, egyhangulag az egyes jelölés fogadtatott el.

Kohn József a jelölést titkos szavazás útján kéri megejtetni.

A titkos szavazás elfogadtatott és a szavazás a következő eredménnyel ejtetett meg:

Kossa kopott 8, Lavicska Pál 5 és Mátyáffy Kálmán 1 szavazatot.

Kossa, mint a kilegtöbbszavazatot nyert, jelöltetett a szolgabírói állásra.

Vidéki levelezés.

Csongrád, nov. 30. 1889.

Szomorú időjárásunk van, esővel, köddel és hóval vegyest. De még sokkal szomorubb a jövőnk, ha eszünkbe jut, pedig igen gyakran eszünkbe jut, az ármentesítés, mely végre is elpusztít s mint a török-tatár járásakor sivataggá változtatja e vidéket, ha csak ki nem találunk valamit segélyünkre, minthogy a mindenféle adó fölött még minden hely föld után két-háromszáz frt fizettetik ötven évig évenként! ezt már nem bírja meg ez a föld, minthogy ennyi hasznóbért nem fizetnek érte! Innen van, hogy tudunk már esetet arra, hogy egy ember kinált egy félhely földet ingyen használatra, csupán a mult évben emelt tanya épület után kívánt lakbért... Nem akadt ember, aki a mindenféle terhet magára vállalta volna utána!

Csongrád város megett volna a maga állapotában tovább is, ha bele nem kényszerítették némely, magukat föld érdektelen emberek által a gróf Károlyi, Pallavicini örgróf és Csany községeli társulásba!... Csongrád városnak meglehetősen karban állottak töltsései! míg a grófoké sokkal gyengébb, Csanynak pedig semminemű védgátja nem volt.

Hozzájárult még e mizeriához az is, hogy még az örgróf 40-50,000 hold után mintegy

TÁRCSA.

Piroska a falu rózsája.

— Elbeszélés —

Írta: **Kevlaky Ferenc.**

A „Mindszent-Szegvár és Vidéke” eredeti tárcája.) Folyt és vége.

IV.

Vasárnap lévén, a falucska lakói ünnepi díszben vannak. Éppen most jönnek a templomból. A jámbor nép között ott látjuk Pistát a legények csoportjában, a leányok között ott van Piroska is. Mindenki a maga útján ballag hazafelé, csak Pista nem. Ó Piroska után ment.

— Hová Pista olyan sebbel-lobbal?

— Hozzátok megyek Piroska. Beszélék édes szülőiddel, ha nekem adnak, feleségül veslek. Jó anyámmal az este megbeszéljük.

Piroska nem tudott szólni erre. Haza értek.

— Szerencsés jónapot!

— Adjon Isten! Talán Dömötör napját esaptál Pista, hogy most láthatunk?

— Nem én, egy kis ügyem akadt, azt szeretném elvégezni.

— Hol Pista, kivel?

— Itt is, máshol is.

Ez idő alatt Piroska ide-oda rakogatott, járt-kelt a szobában a nélkül, hogy tudta volna mit csinál.

— Halljuk Pista, mondjad.

— Tudja édes Óváriné asszony, sokat nem szoktam beszélni, amit mondok, azt előre jól megfontoltam. Elmondom tehát röviden. Én sze-

40,000 frtot fizet; addig Csongrád váror 17,000 hold után 36,000 frtot fizet védelmi adóban!

Ez még hagyján! mert ennyi csak a kölcsön fölött 1,500,000 frt után volt kivette; de ujonnan fölvettek 300,000 frtot. Két zsilip építés hátra van, mely párszáz ezer frtot ismét igénybe vesz. Hol vannak még a védelmi anyagok? A tisztí fizetések? Árvizkor a védekezés sat. Mily óriási összeget fog ez fölemészteni?! Borsózik a háta előre is a kispazdának, mely asztán oda viszi a földtulajdonost, hogy nem bírván a terhet, apától öröklött vagyona fölött minden büne nélkül megütik a dobot s a vagyont cserél és mint Szegeden, hol egy emeletes ház 5 frton kel el, itt is 5 frt lesz egy hely föld ára, csak osztán a gát költséget s minden féle adót fizesse, illetve vállalja el a vevő.

Nagyon szomorú jövőnek nézünk eléje, ha csak, mint mondám — valahonnan segély nem érkezik! A város öszzközönsége nem segíhet, mert neki is ott van a maga 150,000 frt új adóssága, csak ezt bírja, ha nyögve is fizetni.

No hát belejutottunk e bajba, mint Pilátus a Predóba annélkül, hogy okot szolgáltatunk volna rá, mert hiszen a Tiszaszabályozást nem mi teremtettük, de a levét mi isszuk meg!

No hát az ily agyon sujtott gazdáknak nem sok örömük van a közelgő megyei tisztújítások mikéntje fölött?

Bánják is ők, akár mit csinálnak Simáék és Kiss Zsigmondék! s akár Balogh, akár Stammer lesz is az alispán, csupán azt óhajtanák, hogy Csemegi Antal hagyassék meg szolgabírójoknak, ki szintén, mint földbirtokos, érdekelve van, hogy bajaikon segítsen az ő szinten érdekelt barátaival. Igy hihető, hogy a december 10-ére összehívott értekezletre is szép kevés csongrádi gazda jelenik meg! majd ott lesz Réti Ferenc et consortes kik nincsenek érdekelve vagy ha van is egy kettő, köztük, aki érdekelt azok elámitva vannak, hogy nem kell a gát-költségeket fizetni, majd segít rajtok a szeretett országyűlési képviselő! Bár így lenne! (?)

Mindezen kalamitások mellett mégis bálazunk, nem ugyan dohányt, mely kevés van, de táncvigalmazunk, mint ezt cselekvé a polgárikör is november 24-én adván Katalin bálát az ujonnan épült saját házában, mely meglehetősen sikerült már annyiban is, hogy tiszta jöretem Piroskát, ő is szeret engemet s hogy feleségem lehessen, Óváriné asszonytól és Óvári bácsitól függ, anyám beleegyezett.

Pista szavait csend követte. A csendet Óváriné szakította meg.

— Én nem bánom, rajtam nem mulik el.

De nem így tett Óvári! Arcát a düh, a méreg majd vörösrre, majd kékre festé, míg ilyen szavakra fakadt:

— Az én leányom, Óvári Lajosnak leányát a régente nemes Óváriak, az egykori dugdag Óváriak utolsó sarjadékát, egy koldus, árokban talált törvénytelen, apátlan-anyátlan naplopó juhásznak adjam? Én ilyent nem fogok tenni soha! Megbeszéljük Pozsár Mihály bíró urammal már, hogy Piroskának Jóskaival kell frigrre lépnie, csütörtökön meg is tartjuk a kézfogót. Értettétek? Te pedig — furulyaszóval lányokat bolondító — hord innen magadat, míg szépen vagy!

Igy beszélt, így fogadta Pistát Óvári. Pista elköszönt s kifelé tántorgott. Kalapját szemére huzva, gyors léptekkel ment haza.

Felfordult a világ Óváriéknál. Az öreg vastagon, durván körholja feleségét és leányát, Piroskát, kit különben rajongásig szeretett. Ő szerinte a vagyon, a gazdagság az, mi az embert boldoggá, meglegedetté teszi. S talán ez az oka annak, hogy Pistával oly embertelenül oly csufossan bánt el.

Pista otthon, elmésélé anyjának a történeteket. Mire bealkonyult, a faluban mindenki tudta az Óváriéknál lejátszódott eseményt: mindenki erről beszélt. Mikor jó sötét lett, Pista

vedelme saját pénztára javára mintegy ötven frt lehet. Ugyan ekkor a Patyi korcsmájában is állítólag a községi párt inspirációjára szintén Katalin bálát rendezett, de biz ez nem igen sikerült.

Az ezen lapokban istenített tanügyünk bizony nem a legdicserendőbb állapotban van, minthogy már az sem igaz, hogy a központi nagy iskolában a IV-ik osztály is párhuzamosított, hanem ehelyet az első osztály, mely három huzamosított ahol majd lassankint elhúzzák a tanoncok a törvényes korig, amikor mennek osztán kanásznak a tanyákra. Ezért lehet asztán a tudósítónak páratlanok(?) nevezni az iskolaszéki elnököt! Tán azért is megérdemli, hogy Z. tanító azon panaszkodik, miszerint az ismétlődő iskolában november végén még két tanuló van bejegyezve! Hejh t. tudósító ur! tudja ám ön azt, hogy ez nem így volt a mult iskolaszéki elnök alatt!... De önnek is tetszik az ázilum! a községi párt irodává átblancirozott helyisége hol a falakra írva vala, hogy: „Itt műtetés lesz!”

De hagyjuk el e szomorú kép vázlását! van nekünk ennélkül is elég bajunk! De mégis jónak láttuk a valótlanág fölött pálcát törni, nehogy a t. közönség hitelt adjon ama rágalomnak, mitha tanügyünk a legjobban állna Csongrádon! (?)

Dósa Imre, korábban jó szijgyártó, de elzüllött ember már ezeket nem hiszi, amennyiben azon mester istállója gerendájára akasztá föl magát, kinél, mint segéd dolgozott, osztán egy meg is halt és el is temettetett egyházi szertartás nélkül!

Ami egyik főérdeklésünk az, hogy az őszi vetések meglehetősek, mit köszönhetünk a hosszú ősnek is.

A szőlők takarása is már a vége felé közelg! mert kevés van takaratlan! Sőt vannak akik a döntést is folytatják.

Nagy sarunk van, mit a hosszás esőzés okozott, már most várunk kell, míg a tagy megkeményíti a sarat, amikor majd az őszi, illetve téli munka folytatik, milyen a trágya szállítás sat.

A gabona ára szilárdan áll, bár óhajtanó hogy emelkedjék, mert szükségünk van a pénzre.

Folytatás a mellékleten.

nyájával elhagyni készült a falut. A falu utolsó házához érvén, így gondolkozott:

— Még egyszer és utoljára furulyázom egyet a faluban aztán a szabad természetben lakom mindig, a faluban nem hallják dalomat. És szépen szivrehatóan fujta hogy:

Elmennék én de nem tudom hova, hova, boldog ugy sem leszek én már soha, soha. Ha az uton végig-végig megyek, Ujjal mutat reám minden gyerek, Minden gyerek.

Oly sötét az éjjel, mint az én életem, Nincsen nekem sem reményem, sem kedvesem. Tudom én már, hová-hová megyek, Magamnak egy csendes sirt keresni Megyek, megyek.

V.

Eljött a nagy nap — csütörtök, — a kézfogó napja. Készen álltak Óváriéknál a vendégek fogadására. Itt-ott szálkóztak is már a vendégek. Nincs heverő asszony a konyhában, mind lázasan dolgozik. készitik a jó vacsorát Bealkonyult. Megnyilik az ajtó, jön Pozsár Mihály bíró uram Jóska fiával s egész házi népével. Óvári örömtől sugárzó szemekkel fogadja.

— Piroska itt vagy?

— Itt édesanyám.

— Kevés lett a fahéj a süteményre, hozz még néhány krajacon.

— Megyek azonnal. De ugy-e édes anyám igazán Jóska-nak leszek én a felesége? E közben átölelé anyját, könyezve csókolgatta.

— Az leszel édes leányom.

minthogy az adó végrehajtással tréfálni nem lehet.

G y ó g a i.

Községi közgyűlés.

Képviselő testületünk f. hó 5-én d. e. közgyűlést tartott. A 9 tárgyból álló sorozatot, noha abban egyik másik tárgy eléggé fontos volt, a délelőti folyamán könnyen letárgyalták, s csudálatos, hogy községi képviselőtünk, mely a szigorú takarékoság elvét hangoztatja, akkor, mindön arról van szó, hogy felszámolt költségeket szavazzon meg éppen nem fukarkodik. Így történt az most is.

A fogyasztási adó bérlet tárgyában egy bizottság lett kiküldve és a szegedi pénzügy igazgatóságnál megtartott árverésre Tary Endre bizottsági tag Szegedre utazott, valamint később Wimmer Károly bizottsági tag is. A benyújtott költség számla, dacára a zóna tarifának — nem rug kevesebbre 71 forint és 56 krnál s noha a szervezeti szabályrendelet II. fejezet 200 § a világosan kifejezi, hogy „a kiküldöttek a napi díjon fölül csak szorosan vett utiköltségeiket számíthatják fel,“ még pedig vendéglői, vagy magán szállásbér számla alapján. De itt sem számla sem egyéb körülírt bizonyítékok a benyújtott költségvetés mellé csatolva nem volt. Pépig ha jól értettük 9 frt fűtésre, 3 frton felül hordásra, és 3 frton felül kiszolgálásra is fel van számítva, szóval mi részünkről nem helyeslehetünk ily magas költségek megszavazását.

A gyűlés lefolyását röviden a következőkben adjuk.

I. Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának Szobotka Gusztáv ügyvédi díjának megállapítása tárgyában a községi képviselő testület által hozott határozatra nézve leküldött határozata.

Többek hozzá szólása után Tary Endre azon kérdést kérte felvetténi, hogy a közgyűlés a megye határozatát elfogadja-e, illetve azt megfellebezi-e?

Elnöklő bíró a szavazást elrendeli, a többség a megye határozatának megfelelőbbését határozta.

II. Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának Bagi Ferenc és társai mindszei lakosoknak Tömörkénynek Mindszent községtől le-

Piroska még egyszer megcsókolta anyját s kiment a konyhából. Az udvarra nyíló szobablakhoz állván, hosszasan nézte a bent beszélgető vendégséget s dudolta, hogy:

Sirva-riva fogtok engem keresni,
De a sirban késő lesz már szeretni.

Megtelik a kis ház vendégekkel. Az asztalokon égnek a piros pántlikával és rozmaringgal felelfrázott gyertyák. Mindenki vig, mindenki jókedvű, csak Óváriné lesz koronként halovány, szóvalan.

— Piroska van félórája, hogy a boltba ment és még sem jön. Nézd meg Rózsai, hol maradt?

Rózsai elment. Kevés idő múlva megjött, de Piroskát nem találta sehol sem, pedig minden boltban meg nézte. Lett a vendégek között nagy zürzavar erre. Minden legény, minden leány Piroskát ment keresni, de hiába, nem találták meg, bár tovább egy óránál keresték. Hogy hová lett? nem tudta senki sem. Óváriné sirt, sirt vele az egész fehér népség, mert Piroskát mindenki szerette.

— Tudom én, hol van — kiáltá Óvári, elszöktette Pista, a csavargó juhász, kit a napokban rudaltam ki házamból! Így adja vissza ez a haszontalan, így teszi csuffá házamat; kár, hogy szét nem . . .

— De hiszen Pista nem szöktette el — mondják a legények; mert Pista éppen akkor hajtotta juhait hazafelé, mikor mi a keresésből visszatértünk. Mondtuk mi Pistának is, ki erre annyit mondott: jaj, ezerszer jaj lesz annak, ki Piroska vesztét okozta

endő elszakítása tárgyában kérelmükre bizott határozata.

Tary Endre nem tartja ugyan helyesnek az erőnek felaprózását, de azért még sem akar, bármikép is a jelenlevő tömörkényi képviselőkre hatni — de bizik, hogy majd a tárgyalás alkalmával nem lehetetlen, hogy érdektelen fél által felvilágosítva befogják látni a tömörkényiek kérelmük célszerűtlenségét s lehet, hogy azt még vissza vonják. Indítványozza, hogy azon bizottság küldessék ki, amely már ez ügyvel foglalkozott.

Többek hozzá szólása után Tary Endre indítványa elfogadtatott.

3. Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának határozata, a mely által a belügyminiszteriumnak a községben 1888. szeptember 5-én megejtett tisztújításra vonatkozó rendeletét másolatban leközi.

Tudomásul vétetik.

4. A körös-tisza-marosi ármentesítő és belviz szabályzó társulat által tartott közgyűlésekről megküldött jegyzőkönyvek.

Minden betekintés nélkül tudomásul vették.

5) Olvastatott „A pesti hazai takarékpénztár és a magyar általános hitelbank értesítése és község által kölcsön venni szándékolt összegre nézve.

A pesti hazai takarékpénztár hajlandó az iskola építésre kölcsön kért 5000 frtot 10 év alatti visszafizetésre 6% mellet a községnek kölcsön adni.

Haász Juda feleslegesnek tartja a kölcsön felvést, szerinte a szükségelt összeget adóba kellene kivetni. Lantos Lajos nagyon is terhesnek találta azt, hogy ez összeg egy évi adó kivétel útján szereztessék be, ő ellenkezőleg igen is a kölcsön felvést mellet van még pedig azt ajánlja, hogy ne csak 5000 frtot, de annyit vegyen fel a község olesó kamatra, hogy az oly tartozásait melyek után 9%-ot fizet kiizethesse.

Tary Endre jelenti, hogy már akkor, midőn elhatározott az iskola építésre felveendő kölcsön, fel lett vetve azon kérdés, hogy csak 5 ezer forintot, vagy többet vegyen-e fel a község, de körülbelül 10.000 frt regüle megváltási összeget van kilátásunk kapni, ebből lehet majd törleszteni. Ő csak a kért összeg felvéste mellet van és indítványozza, hogy ez ügy adassék ki az iskola építési bizottságnak.

Haász Juda még egyszer kijelenti, hogy ellene van minden új kölcsön felvételnek, mert avval csak a jövő nemzedék terhet szaporitjuk.

Korom Gáspár nem ellenzi a kölcsön felvéstét, de szeretné már egyszer tisztán látni, hogy valjon a község vagyoni viszonyai miként állnak, mennyivel tartozik.

Tary Endre előtte szólónak válaszolva jelenti, hogy a község számadásaiban lehetőleg fel volt tüntetve a község tartozása, a mely a váltás nélkül 17000 forintot tesz, még pedig a mindszei takarékpénztárnak tartozik 3000, az árvaházba 7000 forinttal, a még hiányzó összeggel a szegény

A vendégek haza mentek, nincs menyaszony, nem lett közfűgő. Óvári és Óvári 13 25 334 éjjel sirva-riva kersetek Piroskát.

„Sirva-riva fogtok engem keresni,
De a sirban késő lesz már szeretni.“

Szívesen adnák már Pistának, csak meg lenne. Majdnem örült lett Óvári, hisz ő az oka mindennek. Milyen szépen kérte Piroska, hogy Pistához mehessen nőül, ne Jóskaéhoz. Most emlékezett vissza az öreg Óvári, Piroska azon szavaira, hogy inkább a Tiszáé, mint Jóskaé leend. E borzasztó felvéstét, úgy látszik, tett követte. A faluban mindenki Piroskáról, a falu rózsájáról beszélt. Elmúlt péntek, el szombat is, de Piroskáról semmit sem tudtak biztosat. Akadtak ugyan az öreg anyókák között olyanok, kik látták, hogy a Tisza szélén járt, de többet nem láttak és nem tudnak ők sem. Ez, valamint Piroska nyilatkozata elég arra, miszerint mindenki azt gondolja, hogy a Tisza hullámai közt keresett zajongó kebelének csendes menedéket.

Szegény Piroska!

VI.

Van mit szapulni a nyelveknek! Minden utcában, minden harmadik ház előtt egy-egy csoport asszony zajos beszélgetés közt álldogál. Három eset adott munkát csacsogó nyelvüknek. Első — a mit már tudunk — Piroska eltűnése második pedig az, hogy Pozsár Jóska a zsan-dárok hüvösre tették. Ugyanis:

Szombaton este a falu korcsmájában sokan borozgattak. Mint rendes vendég, Jóska nem hiányzott. Majd megnyilik az ajtó, belép rajta

alapnak, mely után azonban kamatot nem fizet s időleges számlákra.

Wimmer Károly nem fogadja el Haász azon indítványa, hogy az öt ezer forint egy évben kirovandó és be szedendő adó útján szereztessék be, mert ez a már eddig is nagyon terhes házi adókat egy negyed résszel emelné fel. Haász azon kijelentése, nem áll, hogy a jövő nemzedéket terheljük a kölcsönrel, mert ez iskolát nem ép magunknak építjük, sem azt magunkkal el nem vesszük, hanem itt hagyjuk a jövő nemzedéknek. Ő a maga részéről is az öt ezer forint felvéste mellet van.

Elfogadtatott.

6. A fogyasztási adók megváltására kiküldött bizottságnak e tekintetbeni jelentése.

Tary Endre a bizottság nevében hosszabb beszédben kifejti a fogyasztási adó bérlet 1 év előtti s ma értékét — meg volt a bizottság arról győződve, hogy nem ér annyit mint ért 2 évvel ezelőtt, ha a község kibérelte volna bizonyosan ráfizetnének, kénytelenek voltak hát a bérletet idegen kézre át engedni. Most szerinte a községnek csak azon kötelességét kell még lerónni, hogy ezeket minél szélesebb körben közzé tegye.

A bizottság eljárása tudomásul vétetik, s minél szélesebb körben való kihirdetése elhatározott. Mindebből azonban még nem kell azt következtetni, hogy e hirdetés talán még lapunkban is közzé fog tetetni. Nem mert ezért talán Mindszent községnek egy frtot kellene fizetni, a képviselőtestület ilyen dologban nagyon takarékos, de . . . a bizottság a szegedi utról benyújtott 71 frt 56 kros számlája egyhangulag elfogadtatott.

7. Az inség kölcsön ügy rendezésére kiküldött bizottságnak e tekintetbeni jelentése.

Tary. Ez ügyben már adott be egyszer a bizottság jelentést, mely akkor a közgyűlés által elfogadhatott, s költségei megszavaztattak. (Egyhangulag? szedő.) A leszámolás meg ejtődött, de abban nem volt köszönet, mert a számoló 1100 frt tökét s majdnem annyi kamat tartozást tüntetett ki, pedig 1000 frtnál nem is követeltek többet, kamatot meg semmit. Mi kijelentettük, hogy ilyen számadásért nem fizetünk semmit. Most ez alkalommal, hogy Szegeden voltam utána néztem, hogy mint áll már ez ügy, ott azt mondták, hogy vagy bejönnek az urak, vagy én megyek ki és leszámolhatunk. Mindkét dolog költségbe kerül, határozza el a képviselő testület, hogy mi menjünk e be, vagy az illető pénzügyi tanácsos jöjjen ki.

Elhatározott, hogy a pénzügyi tanácsos jöjjen ki a számadások meg ejtésére, a község költségeit fizetni fogja.

8. A téglási és szegfü csárdai földeknek bérbe adásáról árverési jegyzőkönyv.

Pista, kiitta ő már ugy is a bu, a keserőség csordultig telt poharát, betért hát egy ital borral leöblíteni, enyhíteni fájalmát. Jóska meglátván, kötödni kezdett vele. A korcsmában levő zsan-dárok figyelmeztették Jóska, hagyna fel piszkálódásaival, de ő nem hajtott szavukra, hisz neki — a bírónak — nem parancsol senki sem. Midőn pedig ismételen felszólítja az örsvezető, hogy ne bántalmazzon senkit sem és hagyja el a korcsmát: felkap egy üveget s a zsan-dárok közé vágja. A zsan-dárok erre leverik és bekisérik.

A harmadik eset, miről az anyókák fontoskodó képpel sutognak, Szikray Tihamérnak, a falu egyetlen nagybirtokosának hirtelen halála.

— Én mindig azt mondtam édes komám-asszony, kár volt Szikraynak elvenni azt a nyafka bonnet, nem maradt gyermeke. Kire száll a vagyon?

— No az igaz, de én ugy tudom, hogy Szikraynak van egy leánya Pesten.

— Már hogy volna édes Erzsók néni? Az én uram tavaly jött el az udvartól, az csak tudná! Nincs annak senkije sem a világon.

— De hiszen . . .

— Ej, dehogy . . .

Igy szitálták, így hányták-vetették a szélhűdésben elhalt földbirtokos dolgait.

VII.

Vasárnap van, egy hete annak, hogy Pistát az öreg Óvári kizaklatta házából, negyedik napja Piroska eltűnésének. A templom mellett

Tudomásul vétetett.

9. A vásártéri hely ügyében Marton Antal, mint a kiküldött bizottság elnökének jelentése.

Marton Antal bíró szóbelileg előterjeszti, hogy lehetetlennek tartja, hogy már a legközelebbi vásár az új, illetve leendő vásártéren tartassék meg, mert a terület tulajdonosai túl magas árakat követelnek.

Tary az elnök jelentését nem veszi tudomásul, mert azt nem szóbelileg, de írásban lett volna köteles beadni, így az nem is tárgyalható. A kérdés fontos, mert a jelenlegi téren a vásárt már nem is szabad megtartani, az a kérdés tehát, hogy a januári vásár megtartassék-e és hol? Jelöljön az előljárásság ideiglenes tét. Az új vásártéri területet srinte ki kell sajátítani.

A kiküldött bizottság ez ügyben gyors eljárásra utasítatik.

Csongrádvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 6-án tartotta meg Szentesen e havi gyűlését, mely a csongrádi pénztári vizsgálat eredményéről beterjesztett biz. jelentés miatt föllötte izgatottan folyt le.

A jelentés 234 frt el nem számolt hiányt tüntet fel és kiemeli, hogy **Draskovics** községi pénztárnok számadásai rendtelenségben vannak; **Mészáros** közs. főjegyző a község bíráját ellenőrzésben nem segítette.

Csemegi Antal főszolgabíróra pedig kiderült, hogy az ellenőrzést kellően nem gyakorolta s hogy még polgármester korából 2000 frt közmunka, mostani hivataloskodása alatt pedig 1880-tól 1884-ig felhasználta 20,000 frt közmunka-váltásági összegből, még eddig 10,000 frtről kellően nem számolt el.

Mindezek alapján az alispán véleményezi hogy **Draskovics** pézstáros **Molec** adószedő, **Máté** másodbíró ellen a fegyelmi határozat meghozatalára, függetlenségük fentartásával, az alispán utasítsassék; **Mészáros** közs. jegyző és **Csemegi** főszolgabíró ellen pedig fegyelmi eljárást rendelje el a köz. bizottság.

Sim a Ferenc elfogadja a határozati javaslatot követeli azonban, hogy a fegyelmi vizsgálat az alispán ellen is kiterjesztessék.

Zsilinszky Mihály főispán, **Stamer** Sándor alispán, **Kiss** Zsigmond és **Lévay** Ferenc tanfelügyelő hozzá szólása után kimondatott, hogy nevezettek ellen a fegyelmi eljárás elrendeltek, a már felfüggesztettek ellen ezen felfüggesztés hatályban marad, **Csemegi** és **Mészáros** hivataluktól felfüggesztettek, **Csemegi** vagyonára, a biztosítási lépések megtételével az ügyész, illetve az alispán megbízott.

Sim a indítványa pedig egyhangulag elvettetett.

egy koci haladt, Zugás támadt a templomból jövő nép között. Tűz van talán?

— Mondtam ugy-e, meglátjuk még Piroskát!

— Mégis ügyes ember ez a Lupa Miska

— Ugyan miért?

— Hát nem hallottad? Ő fogta ki Piroskát a Tiszából.

— Piroskát, hogyan?

— **Miska** csütörtökön este a szedresnél halászott. A Tisza tulsó partján egy nőt látott bolyongani, feltűnt neki ide-oda, céltalanul járkálása. A női alak majd lement a víz szélére egyet sikoltván eltűnt. **Miska** erre minden erejét összeszedve oda evezett s élve sikerült csónakába emelnie. Ekkor látta csak, hogy **Piroska** az, kit ő megmentett a haláltól. **Piroska** nem tudott szólni már ekkor s ezért átvitte a szigetben levő kunyójában anyjához, kitől most hozza az öreg **Óvári** haza.

A bánat végtelen örömmé változott **Óvári** éknél. **Piroska** ugyan még fekvő beteg, de az a gondolat, hogy **Pistához** mehet nőül, mielőbb visszaadja egészségét. S el következett azon idő, midőn **Pistával** ünnepélyesen jegyet váltott, nyíltan valhatták immár magukat egymásnak. Majd eljött azon idő is, midőn **Piroska** fejcséjét a szüzsies artatlanság, a jámbor szelidség az erényesség ragyogó koszoruja ékesíté. Az esküvő megtörténte után a fiatalság táncra kekedett s járta azt igazi magyar módon, fesztenül. Éppen vacsorához készülődtek, midőn a ház előtt egy fogat megállván, belőle egy uri nő lépett a vendégek közzé.

Helyi és vegyes hírek.

— **Kaszinói értekezlet.** Mult vasárnap d. u 4 órakor tartott meg **Kovács Tóbiás** vendéglői termében egy megalakítandó kaszinó avagy olvasó kör érdekében (?) az értekezlet, melyen községünk intelligenciája, értelmesebb iparos és gazda közönsége köréből mintegy 75—80 egyén megjelent. Érdeklődésben nem volt hiány s még sem alakulhatott meg, az eszme hajótörést szenvedett nem részvét híján — de talán kicsinyes hiúságból — és éppen a jelen volt kisebbség makacsságán. E kisebbség mintegy 10 egyénből állt 10 különféle indítvánnyal s mindegyik köröm szakadtig védte álláspontját s a kaszinót a g y o n b e s z é l t é k. — Ha céljuk ez volt, fényes sikert arattak.

— **Korcsmai verekedés.** Vasárnap, f. hó 1-én egy félreeső körösmában mulatott a helybeli gőzmalom gépésze, ki egy szintén ott mulatott olasz földmunkással összeszólalkozott és azt arcul ütötte. Az olasz erre egész nyugodtan felkelt székéről, a gépészt karjaiba vette és kivitte az udvarra, hol társai segítségével több súlyos kézsúrását ejtett rajta. A sobeket még azon éj folyamán **dr. Schvartz** Jakab tehetőséges fiatal orvos bevarta.

— **Lopás.** Több bátorsága, mint esze volt azon tolvajnének a ki **Borka Lajos** tömörkényi tanyájából némi árpa és kukoricából álló gabonát ellopni merészkedett, mert midőn a vett pálinkáért 1/2 véka árpával akart fizetni — elfogatott.

— **Öngyilkosság.** **Zsóri Balázs** tömörkényi lakos, mint bennünket onnan értesitenek, f. hó 6-án éjjel, szőlejében egy éles késsel nyakán oly mély vágást ejtett, melynek következtében, orvosi vélemény szerint néhány nap múlva kiszenvéd. Tettének oka ösmereetlen.

— **Az életunt ló.** Nagy riadalmat okozott e hó 1-én reggel **Báró Mészburg** Sándor fábiáni birtokán egy cseléd jelentése, hogy a zárt istállóból egy darab nemes fajú csikó eltűnt ellopták. A csendőrök nagy szabású nyomozást indítottak a tettes felfedezését illetőleg s nem is eredménytelenül, mert felfedezték — nem a tettest, hanem a megdöglött csikót egy árokban. A további nyomozás kiderítette, hogy a beteg csikó éjjel kiszabadulva egy mély árokba ugrott, a hol ki is lehelte ártatlan paráját.

— **Az adókiivetésekhez.** A pénzügyminiszterium körrendeletet intézett az összes adókiivető és felszólamlási bizottságokhoz, melyben felhívja figyelmüket arra, hogy az adókiivetések

— Bélát keresem a fiamat;

— Béla nevű nincs közöttünk, ilyent itt ne keresen!

— De igen; te vagy az a Béla, édes fiam!

— S ezzel kéblére akarja ölelni **Pistát**, de ez kisiklik karjai közül.

— Mánként lesz ez mindjárt!

Néma csend lön erre.

— **Tutják** ugy-e bár — folytatá az uri nő, hogy én **Szikray Tihamé**rné vagyok, s hogy fiatal koromban mint nevelőnő, kiskoru huga mellett voltam alkalmazva. Nekem e fiu — **Pistára** mutat — **Szikraytól** törvénytelen gyermekek, de ő **Szikray** által, a mult hónapban törvényesítve s az itteni birtok urává lün téve végrendeletében. Most öleld meg anyádat édes fiam, jöjj és vedd át a birtokot!

Leirhatatlan zugás támadt erre. Az öreg **Óvári** büszkén csavart egyet bajuszán, nem csoda, hiszen **Szikray Béla** lett egyszerre az árokban talált, furulyázó sehonnai **Talipán Pista** vejéből. **Pozsár** bíró uram nagy szemeket meresztett erre és nem tudott — mint ő mondá — eligazodni a világ folyásán. **Jóska** iszik tovább. **Pistát** most legjobb cimborái is féltek tegezni, mióta földbirtokos lett, szóval, megváltozott minden.

Piroskával **Pista** vagy jobban mondva **Szikray Béla** boldogan élt a szép birtokban és — hej! az a gólya, mégis jó szívű madár — gyermek miatt, mert lett elég, soha sem kellett panaszkodniok!

elleni föllebbezések határidejét a pénzügyigazgatóságok rendezéséről hozott törvény 15 napra szállította le; utasítja tehát őket, hogy határozataikban a felekkel közöljék azt is, mely idő alatt kell a föllebbezést benyújtani.

— **Kiállítás.** Az aradi és temesvári ker. és iparkamarák területére kiterjedő gazdasági, ipari és háziipari kiállítás fog rendeztetni a jövő 1890. év aug. 1-től okt. 15-ig Aradon.

— **Magyar találmány — angolok kezében.** **László József** erdélyi bányagazgató egy olyan foncsorozó talát talált föl, mely a zuzott ércből nem 60 százalék aranyat mint eddig, hanem minden aranyat képes kiválasztani. Most a találmányt megvette az a westphaliai bányatársaság, mely az erdélyrészi zdrabolci bányák kiaknázására alakult. A próbák után a társulat hivatalosan konstataálta a csodát. A társulat aranytermelése minden különösebb kiadás nélkül meg van kettőzve s már most maga árusítja a találmányt, mit egy magyar bányász 14 évi számitás, kísérlet és fejtörés után megteremtett.

— **Mikor valaki svábosan énekel.** **Tamásfalva** magyar községben kántorválasztás volt a napokban; a törvényes formák szerint — mint a levelezőnk írja — meg is választották **Mathries Ottó György**, zombolyai illetőségű fiatal embert. A faluban mindenki örült, hogy hát már van kántor is; lesz már, ki ékes hangon bucsztatja el ez árnyék vitágból elköltözöttét övétől, meg az alsó, felső szomszédjától! szinte öröm lesz most meghalni. A legközelebbi vasárnap nagy nap volt a községben, a kántor mutatta be magát. A nép kicsije-nagyja, csak ugy tódult a kis falusi templom felé. Ott voltak az első padokban a „széken ülők“ (előljárók). Mikor rázendített a kántor, mindenki felé fordult. Az öregek megelégedve bölintgáltak fejükkel, az asszonyok köhécselték, torkukat fenték, hogy a kántorral énekeljenek. A kísérlet sehogy sem sikerült, mert a kántor másképp egészen „svábosan“ énekelte. Erre felzudult az asszonyi népség, mise után a kántort megtámadták, ugy hogy a szegény jónak látta megszökni.

Tűzfecskendők beszerzése.

Figyelemreméltó, de sajnos azon tapasztalat, hogy nálunk az ipar terén a verseny a legtöbb esetben távolról sem tisztességes, sőt csunya versenygessé fajul: mert az iparosok igen nagy része, fájdalom! nem gyártmányai jóságával és jutányos árakkal törekszik magának föllényiséget szerezni, hanem a régiebb gyárak és ipartelepek, sőt a némileg nagyobb műhelyek is egy eduralmat követelnek magok részére az újabb ipartelepekkel s vállalatokkal szemben. Ha tehát új gyárat teremt valaki, mely a korszerű igények követeléseinek az által is megfelel, hogy a technika legújabb vívmányait alkalmazza, s így az eddig gyártott iparcikkeknél jobbat és jutányosabbat bir előállítani, akkor a régiebb gyárak, melyek már rég túlhaladt berendezéseik által és műhelyeikben, minthogy azok nem szerelvéik föl a legújabb és a legjobb technikai eszközökkel, távolról sem képesek csak megközelítő jöminőségű és olcsó árakat készíteni összes erejüket arra fordítják, hogy a náluk jobb új gyár ellen a legszemérmetlenebb uton-módon is áskálódjanak. Ha ily régiebb gyárak tulajdonosaiban a honszeretett csak legkisebb szikrája égne, bizonyára örülnének, hogy az új gyár, nem kimélve fáradságot és költséget, azt éri el kitűnő és jutányos készítményeivel, amire ők képtelenek voltak s lettek volna: kiszorítja a nemzetünket szipolyozó külföldi drága, silány, sőt gyakorta szerföltött rozsgyártmányokat. De minthogy a honszeretett ily, rendesen külföldről hozzánk beszakadt s ideiglenesen letelepedett, magyarul nem értő, német üzletvezetést gyakorló cégeknek, amelyek, ha a magyar kenyéren jól megtollasodtak, sietve vonulnak vissza földieik közé, ösmereetlen, hát öröm helyett kaján irigység szállja meg őket az új gyár sikerei miatt, és latba vetve az évek során, míg őket tulszárnyaló versenytársok nem volt, szerzett összes befolyást, annak révén mindent, távolról sem riadva vissza még a legbecstelenebb eszközöktől sem, elkövetnek, hogy a fölöttükálló, törekvő, magyar új gyárat károsítsák, sőt ha bírnák, megsemmítsék.

Igy járt a már néhány év előtt létesült Tarnócy Gusztáv-féle gazdasági gépgyár, mely bővíteni akarván működésén, a legújabb technikai vívmányok sikerült alkalmazása és több új remek találmány fölhasználása által nemcsak honunk legjobbját, hanem a legkitünőbb külföldi gyárak közül is nagyon kiváló tűzfecskendőgyárat rendezett be. Minthogy Tarnócy Gusztáv, ki a legszorgalmasabb országgyűlési képviselők közé tartozik, beható, sikeres tanulmányozás után oly tökéletes-rendszerű tűzfecskendőket szabadalmaztatott tűzfecskendő gyárának, melyek napjainkban nemcsak az egész országban, hanem Európában és Amerikában is a legelőkeltebbek s azért mégis a legjutányosabbak, (ezért számos külföldi megrendelést is kapott ezen tűzfecskendőgyár), régibb, ódonberendezésű azon gyáraink melyek, ugy mellékesen, tűzfecskendőket is állítottak össze, azt híresztelték a kitűnő gyárról, miszerint nem léteznek. Mikor azután ezen híresztelések hazugságnak bizonyult be, ráfogták az őket tulszárnyalt új gyárra, hogy vásárolhatók ugyan ott tűzfecskendők, ámde azok külföldi, nagyon silány gyártmányok. Midőn pedig az egész ország minden vidékén saját szemével győződött meg a közönség arról, hogy a Tarnócy-féle tűzfecskendők nemcsak kitűnők, hanem azok annyival olcsóbbak más készítményeknél, miszerint azon községek, amelyek Tarnócy-féle tűzfecskendőköt vásároltak, 100-120 forintnyi megtakarításhoz jutottak, dacára, hogy beszerzett tűzfecskendők jobbak, mint azon elavult-rendszerű tűzfecskendők, melyeket a régibb gyárak utazóügynökei türekedtek rábeszélésük különféle csinjával-binjával nyakokba akasztani akkor ily gyárak megvesztegetésekhez is folyamodtak.

De ennyi fondorkodás, cselszövény, aljas megvesztegetés sem volt ily cégeknek elég; mert mikor mindennek dacára a „jobb” és „jutányosabb” gőz készítményeik fölött, a Velence aljas bérnyilkosait földbérleket jól-rosszul utánozva, egészen indokolatlan párbajok útján türekszenek a honi ipar fejlesztése körül máris elévülhetetlen nagy érdemeket gyűjtött országgyűlési képviselőt láb alól eltenni.

Hát bizony ez undorító látvány!

Somogy megye törvényhatósági-bizottságának legutóbb tartott gyűlésén több községi képviselőtestület határozata került törvényhatósági-jóváhagyás végett tárgyalás alá; a bizottság jóváhagyta ugyan a községi határozatok azon részét, mely szerint tűzoltóeszközök beszerzését elhatározták, de megtagadta a tűzfecskendők beszerzése céljából egyes gyárosokkal kötött szerződések jóváhagyását és azon határozatot hozta, hogy ezen a községek részére az alispán fog nyilvános árlejtés alapján tűzoltószereket beszerezni.

Ezen határozat hozatalára az nyújtott okot, hogy a belügyér arról értesült, miszerint némely gyárosok az erre vonatkozó miniszteri rendeletben meghatározott minőségű fecskendőkről silányabbakat adtak el a községeknek és ezek árában a községi előljáróktól váltókat vettek.

Történtek azonban némely községek részéről oly bevásárlások, melyek nemcsak azért voltak teljesen szabatosak, mert a gyáros által szállított fecskendők az előírásnak teljesen megfelelők, olcsók és a részben kötelezvényekben kifejtett vételár után csak 6% kamat számítatik, hanem az üzlet megkötése ellen alakilag sem tehetni kifogást; mert az előljárók által kötött szerződések a községi-képviselőtestületekben tárgyalva és jóváhagyva lettek; sőt, hogy az ellenőrzés a felsőbb-hatóságok részéről se hiányozzék, a községeknek az illető gyárossal Tarnócy Gusztávval, köteendő üzletet az illető járássok főszolgabirái ajánlották.

A főszolgabírák tehetők ezen ajánlásait; mert Tarnócy-gyártmányait a miniszter megvizsgálta, teljesen jóknak és megfelelőeknek találta s ezt a t. hatóságokkal tudatta. Ennek folytán pedig Somogy megye alispánja a belügyér által is ajánlotta Tarnócy-féle tűzfecskendőket — a községeknek: s mivel a tűzoltószerek beszerzése sürgős volt, a miniszteri rendelet szerint az alispán már négy ízben sürgette meg a községeket, hogy a jó és olcsó Tarnócy-féle tűzfecskendőket, ahol szükség van, szerezzék be.

Tehát a t. h. bizottság máshová célozott és máshová löt: mert azt akarta elérni, hogy eleget téve a miniszteri rendeletnek, lehetetlené tegye, miszerint a községeket bizonyos gyárosok silány áruikkal becsapják és a vételárt rögtön értékesíthető váltóknak a községektől, ezek nagy veszélyére! azonnal fölvegyék; — e helyett azonban azt érte el, hogy a községek he-

lyesen megkötött szerződéseinek megsemmítésével kárt csinált a községeknek, amelyek olcsó áron jóminőségű tűzoltószerevényeket vásároltak, és kárt okozott Tarnócy gyárosnak is.

A „Somogy” (ezen kormányparti lap.) élesei támadja meg a Tarnócy-gyárat bizonyos érdekszövetkezet javára, mely támadás közvetve gyanúsítás a kormány, az alispán és az összes közigazgatási tisztviselő ellen, mintha azok a Tarnócy-féle gyártmányokat nem tisztességes indokból ajánlanák. Hisszük azonban, hogy a „Somogy” gyanúsításai épügy nem fognak ártani kormányának és Somogy megye főtisztviselőinek, miként azok nem ártanak Tarnócy-nak, kiért hangosan beszélnek a már sok helyütt beszerzett tűzfecskendők, amelyek sokkal jobbak (és törvényes uton szereztettek be) mint a „Somogy” által dédelgetett „váltós” gyárak fecskendői.

Meg vagyunk győződve, ha az alispánok a községek tűzoltó-szerelvényeinek megfelelő minőségben való beszerzése céljából fognak a községeknek tűzoltógyárat ajánlani, a választás Tarnócy Gusztáv gyárára fog esni; mert már bebizonyított dolog, hogy a községeknek szállított tűzfecskendők közül a Tarnócy-féle gyártmányok a legjobbak és mind aránylag, mind általában a legolcsóbbak.

A községek tűzbiztonsága hozza magával, hogy tűzfecskendőkkel s tűzoltószerevényekkel igyekezzenek magokat mielőbb ellátni; azért igen célirányosan és jogosan cselekednek. ha a törvényes formák és a község gazdasági előnyei szemeltartásával, Tarnócyval kötnek szerződést s tartózkodnak azon gyárak ügynökeinek ajánlásaitól, a kik ellen a községeket a miniszteri rendelet óvja.

Dr. Ajtay György.

Sziporkák.

A mennyivel több a férfiak büne, annnyival kevesebb a nők erénye.

Te Jánoska! Megszokott téged verni a mamád?

Oh nem! a mama igen jó, ő csak — apát szokta megverni.

A nő legsúlyosabb csapásokat bámulatos türelemmel képes elviselni, de — némán nem.

Nincs a világon olyan drága érc, mint azon réz mellyel Bachus az ivók órákat ékesíti.

Ugyan mivel bosszulhatjuk meg magunkat legjobban az anyóson?

Legjobban azzal, ha lányát nem vesszük el — feleségül.

Kétféle nő van, olyan kinek szive van: az csak egyet szeret, és olyan kinek szive nincs, az többet szeret.

Képzeld azt a szerencsét! 50,000 forint nyertem a Bazilikán.

Boldog ember, most nem kell házosodnod

Éva az első férfit almával kínálta, valjon a mai asszony mivel kínálná a férfit?

Alighanem — fűgével!

Irodalom.

„Vendéglősök Lapja” 1889. évi VII-ik évfolyamára.

Lapunk a közelgő új évvel, immár hetedik évfolyamába lép. Talán fölösleges is fejtegetni, hogy milyen hűzopotló feladatot teljesít, s hogy feladatának eddig mily lelkiismeretesen felelt meg. Szellemi kapcsolatot képez az ország legtávolabb részeiben levő egyletek és egyesek között s nagyon természetes, minél többen és többen sorakoznak köréje, annál intenzívebben, hatalmasabban képviselheti ügyünket. Célja az előrehaladás, küzdés érdekeink és jogaink megóvása végett; leghamarább nyilatkozik benne: hol és mi fáj nekünk s miképp orvosolható; legelsőnek emeli fel tiltó szavát, ha veszély fenyeget valamely oldalról.

Epen azért felkérjük minden egyes előfizetőnk, hasson oda, hogy ismerősei és barátjai körében is előfizetőket szerezzen a „Vendéglősök Lapja”-nak. A ki így maga mellé még két új előfizetőt szerez, annak megküldjük az 1890. évre szóló „Borászati Naptár” egy példányát. A ki pedig 5 előfizetőt szerez, az a

Borászati naptáron kívül lapunk tisztelet példányait is megkapja.

Uj előfizetők a december hóban megjelenő számokat ingyen kapják.

A Vendéglősök Lapja előfizetési ára:

Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek a „Vendéglősök Lapja” kiadóhivatalába, Budapest, VIII., Zerge utca 5. sz. alá küldendők.

A „Technológiai Lapok” megindításakor azt a célt tűztük ki, hogy a hazai és külföldi nyersanyagok és gyártmányok szak-szerű megbeszélésével és a főbb iparágak művelet módjainak, szerszámainak és segédgépeinek tárgyilagos ismertetésével mi is támogassuk a serdülő magyar ipart abban a versenyben, melyet a külföld kifejtett iparával folytat. Ezen cél eléréseért folytatott munkálkodásunk közben kiváló gondot fordítottunk arra is, hogy olvasóinkat az iparmuzeumok, műszaki- és iparos oktató intézetek céljáról és működéséről, az iparkiallitásokról, a szakirodalom újabb termékeiről, valamint az újabb szabadalmazott találmányokról tájékozzuk.

A kitűzött cél érdekében kifejtett fáradságtalan és önzetlen tevékenységünknek köszönhetjük, hogy a „Technológiai Lapok” már eleve oly szellemi és anyagi támogatásban részesültek, hogy a nehéz küzdelmet mind e mai napig sikeresen megállhattuk.

Azonban nem akarunk csak azon a polcon maradni, a hová a „Technológiai Lapok” rövid egy évi küzdelem után jutottak. Korunk lázas ipari haladása megköveteli tőlünk is, hogy a jónál jobbat és a szépnél szebbet nyujtsunk.

Hogy a haladás útján megmaradhasunk azonban okvetlenül szükséges, hogy szaktársaink, gyárosaink, iparosaink, hatóságaink és szaktestületeink a „Technológiai Lapok”-at ezen túl még hathatósabb támogatásban részesítsék.

Ennek reményében, az elmúlt év küzdelme miután bizva nézünk a jövő elé, mert nem tarthatjuk lehetségesnek, hogy hazánkban, a hol a nemes, közérdekű kezdeményezések iránt általában annyira lelkesülnek, a „Technológiai Lapok”-at épen azok hagyják cserben, a kiknek érdekében a legfeléldozóbban fáradozunk.

Az élénk tűzött nemes cél érdekében ügybarátainkat, szaktársainkat, iparosainkat, szaktestületeinket és egyleteinket, szóval mindazokat, a kik műszaki és ipari ismeretek és tevékenység iránt érdeklődnek, ismételve kérjük, hogy a „Technológiai Lapok” fenntartásához és gyarapodásához tevékenyen hozzájáruljanak és folyóiratunknak minél több hívet szerezzenek.

Mikszáth Kálmán munkáinak Révay testvérek budapesti könyvkiadóhivatal által megindított füzetes kiadása gyors egymásutánban jelenik meg. Csak röviddel ez előtt a „Nemzetes uraimék” befejezését, mely az összkiadás 3-ik kötetét képezte s most már „Pipacsok a buzában” összcím alatt, mint a vállalat 4-ik kötetének kezdete újabb két füzet, a 16 és 17-ik fekszik előttünk. — Az e füzetekben foglalt elbeszélések közül egy-kettő már régi ismerősünk, de jó emlékekben álló ismerősünk. Láttára, illetve olvastára újra átéljük és átérezzük azt a gyönyört, melyet csak a jó olvasmány nyujthat. Azok az elbeszélések pedig, melyek a régi ismerősökhöz kíséretképp csatlakoztak, méltó kíséreti azoknak és „A majornoki lázadás”, melyet Mikszáth muzzája szerfelett jó kedvében diktált, egy csöppet sem áll „Az öreg gróf” mögött. — Akik e pompás kiállítású füzeteket még nem látták, rendeljenek belőle legelőbb mutatóba egyet. — meg vagyunk róla győződve, hogy a többi-eket haladéktalanul meghozatják és kevés pénzért rövid idő alatt Mikszáth munkáit birják összegyűjtve, ami a humoros olvasmányok dolgában felér egy egész könyvtárral. A vállalat kiadóhivatala Budapesten, IV., Váci-utca 1 szám a. van és rendelés, előfizetés iránt legcélszerűbb egyenesen ide fordulni.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Diamant Manó.

11 kgy. 1889. sz.

Árverési hirdetés.

Csongrád Sándorfalva község előljárósága részéről közhírré tétetik, miszerint Sándorfalva község bel- és kül területén **a pálinka kimérési jog f. évi december hó 16-án d. e 10 órakor** a község házában megtartandó nyilvános árverésen **3 évre** haszonbérbe adadni fog. Kikiáltási ár 1500 frt. Az árverési feltételek a jegyzői hivatalban a hivatalos árakban bármikor megtekinthetők.

Sándorfalva, 1889. évi december 6.

Zsarkó Ferenc
jegyző.

Tóth Imre
bíró.

Ház eladás.

Alólirott értesíti a n. é. közönséget, hogy a nagy utcán fekvő 77-ik számú háza szabadkézből eladó. Ugyan ott bővebb értesítés szerezhető.

Papp Balázs
háztulajdonos.

Finom csemege méz pörgetett,

kicsinyben 40, nagyban 36 krajcárért kilója eladó **Vigh Gyula** uradalmi mérnöknel Mindszentben.

AKI AKARJA

szükségeit rövid játék és dívatárukból a legelőnyösebben beszerezni, rendelje meg az **Etablissement Rix [Bécs II.]** díszárjegyzékét, a mely bárkinek ingyen küldetik.

A helybeli könyvnyomdában egy **jóházból való fiu**, ki a magyar nyelvet írásban és olvasásban tökéletesen bírja,

tanoncúl felvétetik.

7693/1889. Csongrádvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetés.

Csongrádvármegyében az 1883. év december havában megejtett általános tisztújítás alkalmával hat évre megválasztott megyei tisztviselők megbízatása a folyó évi december hó 31. napján lejárván, a nagyméltóságú magyar királyi belügyminiszteriumnak f. évi október hó 14-én 67800 szám alatt kibocsátott körrendeletére való hivatkozással, melynek értelmében a tisztújítás még a f. év december havában megejtendő, hogy az illetők igényeik érvényesítésére elegendő időt nyerhesenek, felhívom az érdekelteket, kik a vármegyénél rendszeresített, akár választás akár kinevezés által betöltendő tiszt állások valamelyikére pályázni óhajtanak, hogy a kelendő módon, különösen pedig a tisztviselők minősítéséről szóló 1883. I. teikkben az egyes állásokra előírt minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényt Csongrádvármegye főispánja, Méltóságos Zsilinszky Mihály urhoz címezve **f. évi december hó 15-ig** nyújtsák be. Szentes 1889. november hó 18-án.

Stammer Sándor
alispán.

Utánzások ellen minta és jeggyel védve

Gyomorsó

Schaumann Gyula

vidéki gyógyszerész Stockerauban emésztési zavaroknál és gyomorhajok ellen évek óta kipróbált étrendi szer. Kapható az osztrák magyak monarchia minden jónevű gyógyszerésztárában **Egy doboz ára 75 kr.**

Postaszétküldés legkevesebb két doboz vételénél utánvétellel.

Főraktár: Schaumann Gyula

vidéki gyógyszerésztára Stockerauban.

Gyógyászati szaklapok véleményei a gyomorsó értékéről.

Wiener Medicinische Vochenschrift (Bécsi gyógyászati hetilap) 1878 15 szám. A Schaumann Gyula ur stockeraui gyógyszerésztárából való gyomorsó egy oly szer, mely emésztési zavaroknál, a gyomor gyengeségénél annak hurutjainál. vagy ehhez való hajlamoknál étvágytalanságnál stb. igen jó hatással ir és nem csak étrendi s minden étkezésnél használandó, hanem leginkább gyógyászati szernek kell azt tekinteni. Annak összetétele, melyekben kipróbált anyagok, köztük olyanok melyeknek nagyszerű hatása csak a legújabb korban lett köztudomású — képviselve vannak, érthetővé teszi ama jó sikereket melyek annak alkalmazása által elértnek. És mindenki, aki tudja, hogy épen az ember egészségi állapotát is mennyire lefogyasztják az egész testalkatot, el fogja ismerni egy ily szer fontosságát.

Wiener Medicinische Blätter (Bécsi gyógyászati lapok) 1878 22 szám. „A stockeraui vidéki gyógyszerész Schaumann Gyula által készített gyomorsó különösen idült gyomorhurutnál jön észszerűen alkalmazásba. Loginkább azon előnnyel bír az egyéb rossz emésztéseknél használt szerek fölött, hogy könnyen élvezhető és hosszabb ideig vehető a nélkül hogy ártana. Különösen rossz emésztéssel bíró egyének részére ajánlatos.

Tudomásul: Megbízható vevőim és elárúsítóim tudomra adták, hogy itt-ott a konkurrensnek akiknek fogalmuk sincs a gyomorsó összetételéről, minden érték nélküli szereket készítenek és az enyéimhez hasonló dobozokban elárúsítják, amivel is kérem arra ügyelni, hogy a dobozokban az én aláírásom látható legyen. Schaumann Gyula.

A londoni, párizsi, müncheni, hamburgi, bécsi, badeni jockey-club elismerő irataival kitüntettek. Az 1886-iki cernóvitzi országos kiállításon díszokmány; 1885—1886-iki bécsi kutyakiállításon első osztályu okmány; a bécsi cs. kir. mezőgazdasági-egylet VI. szakosztályának (a lótenyésztés) különös elismerése 1879

táson első osztályu okmány; a bécsi cs. kir. mezőgazdasági-egylet VI. szakosztályának (a lótenyésztés) különös elismerése 1879

Kwizda cs. kir. szab. Üditő nedve

Mosóvíz lovak részére.

Erősítésül szolgál nagyobb fárasztások előtt és után, ficamodások, az inak és izmok feszességénél stb. 1 üveggel 1 frt 40 kr.

Kwizda korneuburgi marhapora

lovak, szarvasmarha és juhok számára; jelesnek bizonyult rendszeresen adagolás mellett sok évi tapasztalás szerint mint állat-táppor étvágyhiány, vérteljes esetében s a tej javítására stb. Nagyobb doboz ára 70 kr., kis doboz 35 kr.

Kwizda szemvíze, 1 üveggel 80 kr.

Kwizda Bilstere, 1 tégely 3 frt o. é.

Kwizda mirigy- és tőgykenőcs, 1 tégelylyel 1 frt.

Kwizda pók-tinoturája lovaknak, 1 üveggel 1 frt 50 kr.

Kwizda győgpóra baromfi számára 1 csomag 50 kr.

Kwizda lópatkó-kenőcs, érdes és töredezett paták ellen, 1 szelence 1.25.

Kwizda kutya-labdaosai, 1 dobozzal 1 frt.

Kwizda körömpora, 1 üveggel 70 kr.

Kwizda görcs-pírulái lovak és szarvasmarhák számára, 1 pléhszelence, 15 db, 1 ulát tartalmazva, 60 kr.

Kwizda erőtápláléka lovak és szarvasmarhák számára, 1 ládátkban 6 frt és 3 frt, és csomagokban 4 30 kr.

Kwizda lópatkó-kenőcs lovak és szarvasmarhák számára, 1 tégelylyel 1 frt.

Kwizda Phisio-ja hashajtószert lovaknak, 1 pléhszelence 2 frt.

Kwizda vérhas elleni szer juhoknak, 1 csomag 70 kr.

Kwizda sertéspora a hizás elősegítésére és a lefogyott állatok gyors fölsegítésére. Nagy csomag 1.26 kis csomag 63 kr.

Kwizda mosószapua a házi állatok bőrbetegsége ellen, 40 kr. 80 kr. és 1 frt 60 kr.

Kwizda sebbalzsama lovak és szarvasmarhák számára, 1 üveggel 1 frt 25 kr.

Kwizda gilisza-pírulái lovaknak, 1 pléhszelence 1 frt 60 kr.

Kwizda patkánymérge, patkány és egér irtó szer 1 szál 50 kr.

Fent említett szerek valódi minőségben a legtöbb gyógyszerésztárában az összes nagyobb anyagkereskedésekben kaphatók. Tévedések kikerülése végett körözik a közönség hogy a vevésnél kizárólag Kwizda készítményeit kérje és a főntöbbit védjegyre figyeljen.

Kwizda kőszvényfolyadék a rég kipróbált háziszert. Ara 1 frt. Csakis az ide mellékelt védjeggyel valódi.

Naponkint postaszétküldés a föletét: Kwizda Ferenc János, cs. kir. osztrák- és románudvari szállító, kerületi gyógyszerésztára által Korneuburgban Bécs mellett. Főraktár Magyarország részére Török József gyógyszerésznél Budapesten.

„Képes Családi Lapok”

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap.

Felhívás a művelt magyar olvasó közönséghez!

A „Képes Családi Lapok” jelenleg az ország minden vidékén a legtöbb művelt magyar közönség rendez házi barátja.

Közkedveltséget és elterjedtséget az által ért el, hogy mindig hazafias irányban s úgy van szerkesztve, hogy a **serdülő leánykának** is bátran a kezébe lehet adni, s e mellett az **atyák, anyák és nagyanyák** is mindig megfelelő szórakozás és hasznos olvasmányokat találnak benne. — A „**Hölgyek Lapja**” című mellékletünk, a nők hű tanácsadója és szellemi titkára, a háztartás, a gazdaság, a kertészet, a konyha, házi orvos és a **divat** köréből megbecsülhetetlen közleményekkel kedveskedik. — A „Képes Családi Lapok” **képei**, a legelső művészeketjének köszönik létüket. — A „Képes Családi Lapok” a lehető legjobbat igyekszik nyújtani s hogy hivatásának megfelel, azt legjobban bizonyítja immá 11 évi fennállása mit hazánkban egyetlen egy hasonló irányu lap nem volt képes elérni. — Minden laphoz egy külön könyvvé köthető **regény melléklet** van csatolva, mely évenként, 3—4 legjobb írónktól származó becses regényt képez.

Előfizetési árak a „**Képes Családi Lapok**”, „**Hölgyek Lapja**” című divatlap s „**Regény**” melléklettel együtt: egész évre 6 frt, félévre 3 frt negyed évre 1 frt 50 kr. — Előfizetéseket (ahó bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala, Budapest, V. Nagy korona-utca 20. szám.

A „Képes Családi Lapok” heti lapból **mutatvány számokat ingyen és bérmentve** küld a kiadóhivatal mindazoknak, ak k eziránt — legcélszerűbben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

Teljes számú példányokkal még mindig **szorgálhatunk**, A „Képes Családi Lapok” szerk. és kiadóhiv. Bpest, V. Nagy-korona-u. 20 sz.